Předpis § 8 zákonného čl. XVI. z r. 1900 stanoví jasně, že zaměstnavatel jest povinen za každého svého hospodářského sluhu předem ročně zaplatiti do pokladnice příspěvek, nyní v částce 15 Kč (nař. z 27. července 1920, č. 45 Úr. N.).

Předpis § 8 provedlo pak nařízení býv. uher. ministerstva orby čís. 1500 z r. 1912 v § 6, odst. 2 a 3 ustanovením, že zaměstnavatel jest povinen příspěvek, stanovený na základě všeobecného soupisu bez dalšího vyzvání do 1. dubna obecnímu představenstvu zaplatiti a každou po soupisu nastalou změnu čeledínů obecnímu úřadu za účelem zapsání do rejstříku oznámiti a současně příspěvek zaplatiti... Ve smyslu § 23 zák. čl. XVI. z r. 1900 obdrží hospodářská čeleď v případě úrazu podporu v § 9 tohoto nařízení uvedenou, která podle předpisu byla zapsána do rejstříku A a za kterou zaměstnavatel skutečně zaplatil příspěvky podle shora stanovené splatnosti, nebo sice později, avšak alespoň 30 dní před případem úrazu, jinak nepatří mezi členy pokladny.

Ustanovení toto nedotýká se tedy nijak práv, která straně vůči pokladně zaručil zákonný čl. XVI z r. 1900, nýbrž naopak poskytuje možnost účasti na úrazovém pojištění i v případech, kde zákon stanovící roční zapravení příspěvku předem možnosti takové nedával, tím že prohlašuje za pojištěné hospodářské dělníky i tenkráte, když příspěvek byl zaplacen aspoň do 1. dubna neb po tomto dnu nejpozději 30 dní před úrazem.

Z toho plyne, že § 6 nařízení č. 1500/1912 nezhoršilo nikterak zákonem založenou právní posici zaměstnavatele resp. hospodářského dělníka, nelze proto shledati, že by tu byl stížností vytýkaný rozpor se zákonem, a není proto nezákonným, když žalovaný úřad své rozhodnutí založil na cit. § 6.

Že pojištění osob v zemědělských podnicích zaměstnaných pro případ úrazu u Slovenské pokladny nemá rázu obligatorního pojištění ex lege, vysvítá z předpisů § 2, 8, 23, zák. čl. XVI z r. 1900, z nichž plyne, že pojištěn jest jen zemědělský dělník, který za člena pokladny byl přijat, nebo za kterého byl příspěvek podle § 8 včas zaplacen. Předpis ten jest zdůrazněn v § 24 zák. čl. XIV z r. 1902, který vyslovuje právní následky, bylo-li včasné zaplacení pojistného příspěvku opomenuto.

Za tohoto stavu jest zcela nerozhodné tvrzení stěžovatelovo, že by při názoru úřadu mohl nastati případ, že by dělník do 30 dnů po nastoupení služby neměl nijakého nároku na podporování oproti pokladně. Tím vytýká mezeru zákona, jež však nemůže býti argumentem pro nezákonnost nařikaného rozhodnutí.

(Nález nejv. správ. soudu ze 17. května 1927, č. 10442.)

K § 46 zák. čl. XIX z r. 1907 Promlčení nevyměřených úrazových pojistných příspěvků lze zabrániti jedině doručením výměru o předpisu.

Úrazové pojištění jest institutem práva veřejného a mají úrazové pojistné příspěvky veřejnoprávní charakter. Nárok na veřejnoprávní plnění může se však promlčeti jen, je-li to výslovně stanoveno zvláštním zákonem a jen ustanovení tohoto zvláštního zákona přicházejí v úvahu při posouzení náležitosti promlčení a jeho případného stavení a přerušení.

Pro daný případ jest směrodatným § 46 zák. čl. XIX z r. 1907, mající ohledně promlčení úrazových příspěvků toto specielní ustanovení: »Vyměřené úrazové pojistné příspěvky a premie se promlčují v pěti letech od vyměření počítajíc. Za nevyměřené úrazové pojistné příspěvky ručí zaměstnavatel po tři léta, počínajíc vznikem jeho závazku.«

I v tomto druhém případě (při příspěvcích nevyměřených) jde pojmově o promlčení, poněvadž i tu zaniká právo, resp. pomíjí existenční závazek neuplatněním po dobu v zákoně stanovenou.

Podle cit. předpisu a předeslaných úvah může tedy zabrániti promlčení nevyměřených příspěvků jedině fakt vyměření příspěvků, ježto zákon nemá ustanovení, podle něhož by i jiné události překážely průběhu lhůty té.

Vyměřeným jest úrazový příspěvek podle § 43 zák. čl. XIX. z r. 1907 a § 20 min. nař. č. 4790 z r. 1907 ME, jakmile Zemská úřadovna pro dělnické pojištění doručí straně výměr o předpisu upravující výkaz o vyplacené mzdě a platební předpis takovým způsobem, aby mohly poskytnouti úplnou orientaci o vzniku příspěvkové povinnosti zaměstnavatele a její výši.

Bližší direktivy pro vyměření úrazového příspěvku obsahují pak §§ 20 a 21 nařízení státního pojišťovacího úřadu z 20. prosince 1917 č. 13.101, podle nichž výměr o předpisu má tvořiti pro každý účetní rok zvláštní vyúčtování a musí obsahovati vedle sdělení, kolik činí vyměřený roční příspěvek úrazový, obnos započitatelného výdělku, způsob, jak bylo zjištěno nebezpečenské procento podniku, poplatkovou sazbu a udání, kolik zaměstnavatel za rok předpisu zaplatil.

Teprve doručením výměru takto upraveného zaměstnavateli jest pojistný příspěvek úrazový platně vyměřen a tím zabráněno promlčení podle cit. § 46.

Předpisu o přerušení nebo stavení promlčení cit. § 46, jak již shora vyloženo, nemá. Nenastává tedy přerušení promlčení nevyměřeného příspěvku úrazového doručením výměru zařazovacího, jenž nemá shora uvedených náležitostí výměru o předpisu, ježto obsahuje, vedle nového zařazení podniku stěžující si firmy podle vlád. nařízení ze 14. července 1922 č. 200 Sbírky z. a n. do nebezpečenské třídy a procenta, jen ještě poučení o příspěvkové sazbě a o tom, jak se pojistné příspěvky vypočítávají. O tom, zda a kolik na příspěvcích stěžující si firma dluhuje, není ve výměru tom zmínky.

Lze-li však zabrániti promlčení nevyměřených příspěvků jedině doručením výměru o předpisu, nebrání promlčení ani okolnost, že zemská úřadovna sobě vyhradila dodatečný předpis příspěvků na podkladě mzdové revise.

Pokud žalovaný úřad vyslovil, že lhůta promlčecí počala běžeti teprve dnem vyhlášení nařízení vlády republiky Československé ze dne 14. července 1922 č. 200 Sb. z. a n., kterým se zavádí pro Zemskou úřadovnu pro dělnické pojištění v Bratislavě příspěvková sazba pro pojištění úrazové, míní stížnost, že ustanovení takové (§ 4) odporuje zákonu (§ 46 zák. článku XIX z roku 1907). Žalovaný úřad odvolává se na cit. nařízení neprávem, poněvadž ani výslovně ani obsahově se nedotýká ustanovení cit. § 46 o promlčení příspěvků.

Vzhledem k tomu však neměl Nejvyšší správní soud příčiny vůbec zabývati se otázkou, zdali § 4 cit. nař. č. 200 z r. 1922 jest v rozporu s předpisem § 46 odst. 2.

(Nález Nejv. správního soudu ze 17. května 1927, č. 10443.)

Nemocenské pojištění.

(Sděluje Dr. J. Lašťovka.)

Proti výkazu splatných nemocenských příspěvků nelze compensando uplatňovati spornou soukromoprávní pohledávku zaměstnavatelovu. — Výměrem z 5. II. 1923, č. 3271 potvrdila okr. správa politická v Mor. Krumlově výkaz splatných nem. příspěvků, předepsaných okresní nemocenskou pokladnou v Hrotovicích stěžovateli částkou 23267 Kč 15 h. Když na základě tohoto vykonatelného výkazu byla povolena pokladně proti stěžovateli soudní exekuce, podal stěžovatel námitky, v nichž uvedl zejména, že nárok pokladny zanikl kompensací s protipohledávkou stěžovatelovou ve výši 16335 Kč za povozy dodané onemocnělým členům pokladny. Ministerstvo sociální péče v pořadu instančním uznalo naříkaným rozhodnutím příslušnost politických úřadů k rozhodování o předmětných námitkách a ve věci samé námitkám nevyhovělo, ježto »pohledávky, které odvolatel účtuje proti po-